

СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних економічних умовах, обумовлених глобальною конкуренцією, технологічними трансформаціями та нестабільністю, спричиненою економічними кризами, ефективність господарської діяльності стає визначальним фактором конкурентоспроможності та сталого розвитку підприємств. Особливо це стосується промислових підприємств, де високі витрати на сировину, енергоносії та логістику вимагають чіткого управління ресурсами та витратами [1]. За даними Державної служби статистики України, у 2023 році промислове виробництво скоротилося на 5,2% [2], що підкреслює потребу в розробці дієвих підходів до оптимізації операційних процесів та підвищення ефективності суб'єктів господарювання.

Система забезпечення ефективності господарської діяльності підприємства являє собою комплекс взаємопов'язаних елементів, що включають нормативно-правове, інформаційне та аналітичне забезпечення, спрямовані на оптимізацію ресурсів, витрат і результатів [5]. Нормативно-правова база створює правові рамки для організації діяльності та оцінки її результативності. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» встановлює вимоги до формування фінансових звітів, які є основою для аналізу ключових показників ефективності, таких як рентабельність активів і оборотність. Закон України «Про енергетичну ефективність» регулює раціональне використання енергоресурсів, що дозволяє знижувати операційні витрати через впровадження систем енергоменеджменту. Інформаційне забезпечення охоплює системи збору, обробки та аналізу даних, таких як ERP (наприклад, SAP) і CRM (наприклад, Salesforce), які дозволяють у реальному часі відстежувати фінансові, виробничі та маркетингові показники [4]. Дані Державної служби статистики України надають галузеві стандарти для порівняльного аналізу, допомагаючи виявляти резерви для підвищення продуктивності [2]. Вебпортал відкритих даних (data.gov.ua) забезпечує доступ до інформації про економічні показники, що сприяє прозорості та оцінці ринкових тенденцій.

Аналітичне забезпечення включає використання інтегральних показників, таких як інтегральний показник економічної ефективності, темп інтенсивності розвитку та індекс економічного росту [3]. Так, методика оцінки ефективності господарської діяльності Талах Т.А., враховує продуктивність праці, рентабельність і ресурсокористування, що дозволяє оцінити комплексну ефективність [1]. Аналітичний процес складається з етапів: збору даних, їх обробки та розробки управлінських рішень для оптимізації витрат і підвищення результатів [5]. Інтеграція цих елементів забезпечує цілісний підхід до управління, дозволяючи виявляти проблемні зони, такі як низька рентабельність чи неефективне використання ресурсів, і розробляти стратегії для їх усунення [4].

Отже, система забезпечення ефективності господарської діяльності підприємства є критично важливим інструментом для досягнення конкурентоспроможності та сталого розвитку в сучасних економічних умовах. Вона поєднує нормативно-правові рамки, інформаційні системи та аналітичні методи, створюючи механізм для раціонального управління ресурсами, зниження витрат і підвищення результативності. Для її ефективного функціонування необхідно постійно вдосконалювати інформаційні технології, гармонізувати законодавчу базу та адаптувати аналітичні інструменти до галузевих особливостей. Це дозволяє підприємствам не лише реагувати на ринкові виклики, але й формувати стратегії для довгострокового зростання, що є особливо важливим у період економічної нестабільності.

Список використаних джерел:

1. Талах Т.А. Оцінка економічної ефективності функціонування підприємств промисловості України. Економічний форум. 2021. № 4. С. 101-108.
2. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
3. Васюта В. Б., Кулага М. О., Оцінка ефективності господарської діяльності підприємства та розроблення заходів щодо її підвищення. Modern Economics. 2019. № 15(2019). С. 41-48.
4. Деренська, Я. М. Інтегральна оцінка ефективності діяльності підприємства/ Актуальні проблеми якості, менеджменту і економіки у фармації і охороні здоров'я : матеріали І міжнар. наук.-практ. internet-конф. з міжнар. участю, м. Харків, 19 трав. 2023 р. Харків : НФаУ, 2023. С. 27-34. URL: <https://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/30652>
5. Шпак Н. О., Грабович І.В. підходи до оцінювання ефективності використання інструментів маркетингу підприємств. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2022. №45. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/45_2022ua/17.pdf